

Infrastrukturdepartementet

Handläggare: Jonathan Lindgren

Yttrande över förordning om högkostnadsskydd för elkunder som är konsumenter (I2022/02185)

Villaägarnas Riksförbund har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerad utredning och har anledning att anföra följande.

- Förbundet invänder mot högkostnadsskydd som benämning på det stöd som beskrivs i promemorian.
- Förbundet identifierar ett antal grupper som blir utan stöd och menar att regeringen bör säkra möjligheten att komplettera det befintliga stödet med ytterligare stöd som kan tillfalla dessa grupper.
- Förbundet anser sammantaget att vikten av snabb utbetalning till de aktuella hushållen i elområde 3 och 4 överväger framför att fördröja processen till förmån för alternativa tillvägagångssätt.

Regeringen redovisar i promemoria I2022/02185 förslag till förordning om högkostnadsskydd för elkunder som är konsumenter. Promemorian innehåller också en konsekvensanalys för förordningen. Enligt förslaget ska en fysisk person som tar ut el från ett nätföretags elnät ha rätt till högkostnadsskydd om uttagspunkten finns i elområde 3 eller 4. Högkostnadsskyddet baseras på den elförbrukning som gjorts i uttagspunkten under perioden oktober 2021 till september 2022. Så länge inte förbrukningen har överstigit 3 miljoner kWh kan den fysiska personen motta 79 öre per förbrukad kilowattimme i elområde 4 och 50 öre per förbrukad kilowattimme i elområde 3. Den fysiska personen ska ha rätt att ta ut el i uttagspunkten enligt avtal med elnätsavtal från och med den 1 november 2022. Försäkringskassan ska få i uppdrag att genomföra utbetalningen till fysiska personer.

Kritik mot modellen – grupper som blir utan stöd

Villaägarnas Riksförbund konstaterar till en början att stöd rätteligen inte är ett högkostnadsskydd. Termen högkostnadsskydd har i debatten som föregått promemorian även av

regeringsunderlaget beskrivits och inneburit ett framåtsyftande instrument där en ersättning utgår i samband elpriset överstiger en viss nivå. Det stöd som nu är aktuellt utgår från en historisk kostnad för hushållen och avser kompensera för den. Följdriktigt valde också energiministern att kalla detta ett elstöd i samband med att hon presenterade förordningen den 30 november på regeringens presskonferens.

Förbundet har i flera sammanhang kritiserat den modell som nu presenterats för att flera grupper går miste om stöd. De utelämnade grupperna riskerar stå med kostnader i vinter som är högst jämförliga med de nivåer som genererar stöd. Bland dessa grupper har hushåll i elområde 1 och 2 under inledningen av december samma höga priser som hushåll i övriga landet. Hushåll i norra Sverige riskerar att få samma ekonomiska påfrestning som i övriga landet, men de blir helt utan stöd på grund av sitt historiska pris. Tilläggas kan att norra delen av landet har lägre temperaturer under en längre period vilket ökar elförbrukningen.

Ytterligare en grupp som går miste om stöd är nyinflyttade i nära anslutning till brytpunkten. Om tillträde har skett efter den 17 november, då Svenska Kraftnät datumsatt brytpunkten för vem som får ta del av högkostnadsskyddet, tillfaller stödet den tidigare ägaren av fastigheten. Detsamma gäller den som har flyttat in i en nyproducerad fastighet under hösten. I båda dessa fall innebär reglerna att högkostnadsskyddet uteblir för den som flyttar från ett boende där man inte tidigare har haft elnätsavtal, tex ett hyrt boende.

Slutligen såg landets gaskunder ut att bli utan stöd. Uppgifter gör dock gällande att regeringen omprövat detta och nu istället inkluderar dessa hushåll.

Tidsaspekten är kritisk

Oavsett de brister med högkostnadsskyddet som Villaägarnas Riksförbund identifierar så överskuggas våra invändningar av behovet att så snabbt som möjligt sjösätta detta under vintern då prövningen för hushållen ekonomiskt är som störst. Det är inte tid nu att göra om och göra rätt, utan snarare för att komplettera för grupper som trots stort behov nu inte omfattas av stödet.

Uppmaning

Vad gäller att komplettera för grupper som trots stort behov nu inte omfattas av stödet, uppmanar vi regeringen att ta in data för de berörda grupperna, hur många de är och vilken prisutveckling de haft under hösten. Elnätsföretagens data kring konsumtion och hur denna ser ut i norra Sverige bör också utgöra användbart underlag. Den data som sedan föreligger bör kunna utgöra underlag för beslut om kompletterande stöd till hushåll som med nuvarande förslag inte kommer omfattas. Det kompletterande stödet måste utbetalas i omedelbar anslutning till det första.

Med vänliga hälsningar,
Villaägarnas Riksförbund

Kenneth Kanckos
Förbundsdirektör